

ПРОБЛЕМА ПОЄДНАННЯ ІНТЕРЕСІВ СУСПІЛЬСТВА І ОСОБИСТОСТІ

Актуальність теми дослідження. Однією зі споконвічних і в той самий час завжди актуальних проблем філософії є проблема поєднання інтересів суспільства та особистості. Сьогодні, коли у «соціальной еволюції» суспільств домінують процеси глобалізації, проблема поєднання інтересів стає дедалі поширенішою та гострішою. Інтереси, як і потреби є рушійною силою діяльності, поведінки і вчинків людей. Вони, говорив Гегель, рухають народами. Потреби притаманні всім біологічним організмам, в тому числі й людині. Вони є у всіх суб'єктів: індивідів, соціальних груп, держав, суспільств, людства і т. д. **Мета дослідження** - проведення ґрунтовного філософського аналізу форм взаємодії суспільства і особистості; визначення ролі особистості, вагомість її думки серед інших суб'єктів. **Об'єкт дослідження** - особливості поєднання інтересів суспільства і індивіда в сучасних соціально-політичних і економічних умовах. **Предмет дослідження** - визначення форм взаємодії особистості і суспільства в контексті соціального буття. **Завдання дослідження:** дослідити сутність свободи вільної думки, свободи інтересів, показати їх роль у розвитку громадянського суспільства; проаналізувати роль особистості у формуванні суспільства; з'ясувати особливості розвитку суспільства у його взаємовідносинах з особистістю. Особистість – це людина, що самостійно вибудовує і контролюючий своє життя і несе за неї повну відповідальність. Разом з поняттям «особистість» в психології застосовуються такі поняття, як «індивід» і «індивідуальність». А суспільство – найзагальніша система зв'язків і відносин між людьми, що складаються в процесі їхньої життєдіяльності. Соціальна філософія, як одна із галузей філософського знання, визначає специфіку і тенденції розвитку людського суспільства, механізм його утворення та закони існування, місце в ньому людини, соціальну будову суспільства, рівні і форми його організації, спрямованість та сенс людської історії [1, с.133]. Особистість людини як члена суспільства знаходиться в сфері впливу різних відносин, і перш за все відносин, що складаються в процесі виробництва і споживання матеріальних благ. Особистість перебуває також у сфері політичних відносин. Від того, вільна вона чи пригнічена, має політичні права або немає, чи може реально обирати і бути обраною, обговорювати питання суспільного життя або бути виконавицею чужої волі, залежить психологія особистості [2, с.13-14]. Глобальне суспільство являє собою складну систему. Саме виховання, культура, сім'я, освіта відкривають можливості людині стати повноцінним членом суспільства. Проте адаптація людини до соціальної структури проходить через самосвідомість, яка здатна адаптуватися до одних складових, але не може підлаштуватися під інші. Як наслідок, людина набуває якостей, що суперечать одна одній і доволі часто призводять до швидкої деградації особистості. Сучасне глобальне суспільство не встигає створювати належні умови для забезпечення соціального здоров'я людей. Фізичного і психічного здоров'я замало, має бути ще успішна самореалізація. Не кожне суспільство сьогодні, маючи слабкі сторони, в змозі залучити свій креативний потенціал для розвитку стабільного зростання у глобалізованому світі. Саме в суспільстві, де знаходиться людина, протікає її життя, проте кожна особистість наділена особливими й неповторними якостями. Будучи унікальною вона є невід'ємним механізмом функціонування суспільства. Таким чином, між індивідом та суспільством в цілому існують певні взаємовідносини. Саме людина своєю енергією та життєздатністю забезпечує гармонійне функціонування суспільного середовища. Як відомо, жити в соціумі і бути поза ним неможливо, тому можна стверджувати про певне домінування суспільства над особистістю, яка, в свою чергу, підпорядковується його вимогам. Взаємодія людини та суспільства може бути як позитивна, так і негативна. Звідси і впливає проблема поєднання інтересів суспільства і особистості. Якщо людина здатна «присотувати» суспільство до власного середовища, яке є системою її цінностей і життєдіяльності в цілому, то можна говорити про позитивну взаємодію людини із суспільством. Негативною буде така взаємодія, якщо суспільство здатне домінувати над людиною, втягуючи її до гнітної повсякденності. Такі проблеми роблять гострим питання специфіки взаємодії особистості і суспільства в умовах глобального розвитку [3, с.123-124]. Отже, сутність взаємодії людини та суспільства полягає в самореалізації і самоактуалізації людини в соціальному середовищі проживання. Варто відзначити, що сучасні взаємовідносини особистості і суспільства в контексті національного інтересу стикаються з проблемою економічної нерівності: домінування США, Західної Європи. Таким чином, національний інтерес піддається впливу панівної масової культури – західної, – що, заповнюючи світовий інформаційний простір, вільно перетинаючи державні кордони, набуває глобального характеру [4, с. 35]. Саме так, на мою думку, починається деформація й руйнація національної самобутності. Глобальна культура вже не бачить національних кордонів. Глобальному суспільству сьогодні притаманні проблеми, що позбавляють людину можливостей вільного спілкування між людьми. Позбавляючи людей права на комунікацію, а отже й на взаємодію, їх тим самим позбавляють відчуття своєї цінності та гідності вільної людини між вільних людей та збільшують проблему поєднання інтересів суспільства і особистості, як записано в Декларації прав людини ООН. **Висновок.** Отже, проблеми поєднання інтересів суспільства та особистості будуть існувати завжди, але переплетення першого з другим призводить до встановлення балансу суспільних інтересів. Цікавість чимось або кимось є рушійною силою нашої життя, є нашою мотивацією. Сучасні взаємовідносини людини і суспільства в умовах глобального розвитку характеризуються суперечністю, неможливістю існування одного без іншого; повсякденністю, якій людина мусить підкорюватися (в тій чи іншій мірі); творчістю, де людина формує себе; маніпулюванням – через здатність людини керувати суспільством. Маючи різноманітні інтереси, ми по-справжньому проживаємо щасливе життя. А поєднання інтересів особистості з інтересами суспільства є потужним механізмом творення майбутнього усього світу.

Список використаних джерел

1. Первісні форми взаємодії особистості і суспільства / Юлія Рожкова // Мультиверсум. Філософський альманах. Вип.74. К., 2008. С. 133.
2. Психологія особистості [Електронний ресурс]: курс лекцій / В.А. Полікарпов, О. Г. Ксєнда. Мінськ: БДУ, 2015. С.13-14.
3. Sotsiologiya. M.: Proekt. [in Russian] / Shalenko, V. N. 2003. С. 123-124.
4. Nacionalni interesy Ukrainy: poshuk koncepciji. Nova bezpeka [in Ukrainian] / Lisnichuk, O. 2001. С. 35.